

כב:

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

עין משפט
גור מצוה

ק"ו א מ"י פ"ו מ"ה
 טהורין ה"י פ"ה
 ל"ח ק"ט
 ק"ח ב מ"י שם הל"ג ג
 ק"ט ג ד מ"ד שם ה"ד
 ו"י כ"ח
 ק"ב ה מ"י שם ט"ו
 הל"ג ח פ"ה ש"ס
 ק"ב ד מ"י שם ה"ט
 ק"ב ז מ"י שם ה"י
 ק"ב ח מ"י שם ה"ט
 ק"ב ט מ"י שם ה"ט
 ק"ב י מ"י שם ה"ט
 ק"ב י"א מ"י שם ה"ט
 הל"ג ח מ"י שם פ"ו
 הל"ג ח:

תורה

1. ואמר אליו מה המכות קהלה בין יודין ואמר אשר הכותין בית מואב? ובריה יג
2. והיא אם בן המות וקישע והפילו השפט והקרו לפניו כד רשעתו במשפט? ובריה כה ב
3. אם כל השומר לעשות את כל דברי התורה הזאת הבתובים כספי דהו לידיה את השם הנכבד והנורא הזה את ? אלהיה? והפלא ? את מכתן ואת מכות זרען מכות גולות ואמנות וחלים רעים ונאמנים?
4. דברים כח נח-נט
5. והוא רחום יכפר עון ולוה רחום והרבה להשיב אפיו לא יעיר כל המות? תהלים עח

לעני רש"י

דקושטורא
 ורשקשדרא [א] למיר
 תה

מוסף רש"י

מנין שהוא טובם את הארבעים? או מנין ארבעים נמסר? ארבעים ממנה? השאל דכתיב נמסר ארבעים שמתע והסו לנו על אופו מען שאין לו נשיות אלא לגמור סטוס חטון של ארבעים וסודו רש"י פ"ו ד"א. כופה. לטן אשירה וסוכה אל וסודו כופה. הוסיף לו. שלח ביד למי שחייב מלקות. עוד רצועה אחת. יומר על מה שמאמרו ביד שיכול לקבל (ב"ק קכ"ג)

ואמרו שאין יכול לקבל פטור. דכיון דמכזה כבית דין ולקה קלת כגי ליה כהכי אכל לא לקה אלא אמדוהו לארבעים וחזרו ואמדו שאין יכול לקבל כולם לא מיפטור דאין רשאין לגרוע האומד אלא לוקה אחר זמן. והכי נמי אם אמדוהו לשמונה עשר ומשלקה חזרו ואמדו שיכול עדיין לקבל ארבעים פטור משום דלקה אכל לא לקה רשאין להוסיף על אומד ראשון: **גמ'** כמה עשאי שאר אינשי. כמה שוטים הללו רוב בני אדם: ורמינאו אמדוהו לקבל ארבעים וחזרו (א) ואמדו שאין יכול פוטריין אוסו. אע"ג דלא

ואמרו שאין יכול לקבל ארבעים פטור אמדוהו לקבל שמונה עשרה ומשלקה אמדו שיכול הוא לקבל ארבעים פטור: **גמ'** מ"ט אי כתיב ארבעים במספר הוה אמינא ארבעים במניינא השתא דכתיב במספר ארבעים מנין שהוא טובם את הארבעים אמר רבא כמה טפשיאי שאר אינשי **ד'** דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה דאילו בס"ת כתיב ארבעים ואתו רבנן בצרו הודא: רבי יהודה אומר ארבעים שלימות **ו'** וכי: אמר ר' יצחק מאי טעמא דרבי יהודה דכתיב ימה המכות האלה בין ירך ואמר אשר הכתי בית מאהבי ורבנן ההוא בתינוקות של בית רבן יכול דכתיב: אין אומדן אלא בכמות האריות **וכ'**: לקה אין לא לקה לא ורמינאו אמדוהו לקבל ארבעים פטור אמדוהו לקבל שמונה עשרה וחזרו ואמדוהו שיכול לקבל ארבעים פטור אמר רב ששת לא קשיא **ה'** הא דאמדוהו ליומי הא דאמדוהו למחר וליומא אחרא: **מתני'** **י'** עבר עבירה שיש בה שני לאוין אמדוהו אומד אחד לוקה ופטור ואם לאו לוקה ומתפרא וחזרו ולוקה: **גמ'** והתניא אין אומדן אומד אחד לשני לאוין אמר רב ששת לא קשיא **ה'** הא דאמדוהו לארבעים והרא דאמדוהו לארבעים ותרתי: **מתני'** **י'** כיצד מלקין אותו שתי ידיו על העמוד הילך והילך וחזן הכנסת **י'** ואחו בבגדיו אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבו והאבן נתונה מאחוריו חזן הכנסת עומד עליו ורצועה בידו של עגל כפולה **ט'** אחד לשנים ושנים לארבעה ושתי רצועות של חמור עולות ויורדות בה ידה טפח ורחבה טפח וראשה מגעת על פי כריסו ומכה אותו שליש מלפניו ושתי ידות מלאחריו ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מוטא שנאמר **ו'** והפילו השופט **ו'** המכה מכה בידו אחת בכל כחו **ו'** והקורא קורא **י'** אם לא תשמור לעשות וגו' והפלא **ה'** את מכותך ואת מכות וגו' והזור לתחלת המקרא **יא'** וישמרתם את דברי הברית הזאת וגו' והוא רחום יכפר עון וגו' וחזרו לתחלת המקרא **יב'** ואם **י'** מת תחת ידו פטור **יג'** הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת הרי זה גולה על ידו **יד'** נתקלקל בין בריעי בין במים פטור רבי יהודה אומר האיש בריעי והאשה במים: **גמ'**

ואמרו שאין יכול לקבל ארבעים פטור אמדוהו לקבל שמונה עשרה ומשלקה אמדו שיכול הוא לקבל ארבעים פטור: **גמ'** מ"ט אי כתיב ארבעים במספר הוה אמינא ארבעים במניינא השתא דכתיב במספר ארבעים מנין שהוא טובם את הארבעים אמר רבא כמה טפשיאי שאר אינשי **ד'** דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה דאילו בס"ת כתיב ארבעים ואתו רבנן בצרו הודא: רבי יהודה אומר ארבעים שלימות **ו'** וכי: אמר ר' יצחק מאי טעמא דרבי יהודה דכתיב ימה המכות האלה בין ירך ואמר אשר הכתי בית מאהבי ורבנן ההוא בתינוקות של בית רבן יכול דכתיב: אין אומדן אלא בכמות האריות **וכ'**: לקה אין לא לקה לא ורמינאו אמדוהו לקבל ארבעים פטור אמדוהו לקבל שמונה עשרה וחזרו ואמדוהו שיכול לקבל ארבעים פטור אמר רב ששת לא קשיא **ה'** הא דאמדוהו ליומי הא דאמדוהו למחר וליומא אחרא: **מתני'** **י'** עבר עבירה שיש בה שני לאוין אמדוהו אומד אחד לוקה ופטור ואם לאו לוקה ומתפרא וחזרו ולוקה: **גמ'** והתניא אין אומדן אומד אחד לשני לאוין אמר רב ששת לא קשיא **ה'** הא דאמדוהו לארבעים והרא דאמדוהו לארבעים ותרתי: **מתני'** **י'** כיצד מלקין אותו שתי ידיו על העמוד הילך והילך וחזן הכנסת **י'** ואחו בבגדיו אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבו והאבן נתונה מאחוריו חזן הכנסת עומד עליו ורצועה בידו של עגל כפולה **ט'** אחד לשנים ושנים לארבעה ושתי רצועות של חמור עולות ויורדות בה ידה טפח ורחבה טפח וראשה מגעת על פי כריסו ומכה אותו שליש מלפניו ושתי ידות מלאחריו ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מוטא שנאמר **ו'** והפילו השופט **ו'** המכה מכה בידו אחת בכל כחו **ו'** והקורא קורא **י'** אם לא תשמור לעשות וגו' והפלא **ה'** את מכותך ואת מכות וגו' והזור לתחלת המקרא **יא'** וישמרתם את דברי הברית הזאת וגו' והוא רחום יכפר עון וגו' וחזרו לתחלת המקרא **יב'** ואם **י'** מת תחת ידו פטור **יג'** הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת הרי זה גולה על ידו **יד'** נתקלקל בין בריעי בין במים פטור רבי יהודה אומר האיש בריעי והאשה במים: **גמ'**

ואמרו שאין יכול לקבל ארבעים פטור אמדוהו לקבל שמונה עשרה ומשלקה אמדו שיכול הוא לקבל ארבעים פטור: **גמ'** מ"ט אי כתיב ארבעים במספר הוה אמינא ארבעים במניינא השתא דכתיב במספר ארבעים מנין שהוא טובם את הארבעים אמר רבא כמה טפשיאי שאר אינשי **ד'** דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה דאילו בס"ת כתיב ארבעים ואתו רבנן בצרו הודא: רבי יהודה אומר ארבעים שלימות **ו'** וכי: אמר ר' יצחק מאי טעמא דרבי יהודה דכתיב ימה המכות האלה בין ירך ואמר אשר הכתי בית מאהבי ורבנן ההוא בתינוקות של בית רבן יכול דכתיב: אין אומדן אלא בכמות האריות **וכ'**: לקה אין לא לקה לא ורמינאו אמדוהו לקבל ארבעים פטור אמדוהו לקבל שמונה עשרה וחזרו ואמדוהו שיכול לקבל ארבעים פטור אמר רב ששת לא קשיא **ה'** הא דאמדוהו ליומי הא דאמדוהו למחר וליומא אחרא: **מתני'** **י'** עבר עבירה שיש בה שני לאוין אמדוהו אומד אחד לוקה ופטור ואם לאו לוקה ומתפרא וחזרו ולוקה: **גמ'** והתניא אין אומדן אומד אחד לשני לאוין אמר רב ששת לא קשיא **ה'** הא דאמדוהו לארבעים והרא דאמדוהו לארבעים ותרתי: **מתני'** **י'** כיצד מלקין אותו שתי ידיו על העמוד הילך והילך וחזן הכנסת **י'** ואחו בבגדיו אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבו והאבן נתונה מאחוריו חזן הכנסת עומד עליו ורצועה בידו של עגל כפולה **ט'** אחד לשנים ושנים לארבעה ושתי רצועות של חמור עולות ויורדות בה ידה טפח ורחבה טפח וראשה מגעת על פי כריסו ומכה אותו שליש מלפניו ושתי ידות מלאחריו ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מוטא שנאמר **ו'** והפילו השופט **ו'** המכה מכה בידו אחת בכל כחו **ו'** והקורא קורא **י'** אם לא תשמור לעשות וגו' והפלא **ה'** את מכותך ואת מכות וגו' והזור לתחלת המקרא **יא'** וישמרתם את דברי הברית הזאת וגו' והוא רחום יכפר עון וגו' וחזרו לתחלת המקרא **יב'** ואם **י'** מת תחת ידו פטור **יג'** הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת הרי זה גולה על ידו **יד'** נתקלקל בין בריעי בין במים פטור רבי יהודה אומר האיש בריעי והאשה במים: **גמ'**

מסורת הש"ס
 (א) קישין לב: וע"ש
 (ב) וכל רבין בין כפויין
 (ג) ומכוס דכתיב כי נקלה
 מנה לטוילי כ"כ חס' סופה
 (ד) ד"ה והכנתו (ו) וממ
 דלחמך לקמן כ"כ ספיחא
 ושתי רצועות תג של
 חמור מוכה דנשמה לא
 תג של חמור וכן נמשנה
 כמשניות למה וכן א"ת
 ושתי רצועות עולות
 (ו) וכל רבין בין כ"כ פ"ו
 (ז) ויכול ואמר סוף
 לטן חס' פירוש רש"י לרבי
 העיר (ח) דר"ה רש"י

הגהות הב"ח

(א) ג' וחזרו ואמדוהו
 ואמר שאין יכול לקבל:
 דהס טעו באומד הלך כי אמדו
 תמלה לארבעים וחזרו ופטורין
 שאין יכול לקבל אם לקה מקצתן
 פוטריין אותו שהרי נמשו וס' לא לקה
 הרי הוא כמי שלא אמדוהו כלל ועכשיו
 הוא דמעיטו דכירה ואמדו אין יכול
 וממתיין לו עד שיכירא ויהיו אומדן
 אותו אומד הראוי לו וכן אמדו תמלה
 ל"ח וכו' חזרו ואמדו שיכול לקבל
 ארבעים אינלא מילתא דטעו באומד
 ראשון דאילו הלך אם לקה ככר
 כל השמונה עשרה פוטריין אותו דכיון
 דיאלא מבי"ד ככר ביוון ב"ד הוא להחירו
 אכל לא לקה רשאין להוסיף על אומד
 ראשון דאילו כלום: **וברייתא כדאמרוהו**
למחר או ליומא אחרא. ליום אחר
 דההוא ודאי אומד נגמור הוא שיפה
 עיינו שהיה יכול זה לקבל עד אותו
 יום כך וכן מכות אלא נשמה והכמיש
 הלך כי אמדוהו לארבעים עד יום
 פלוני וכשהגיע יום פלוני אמדו שאין
 יכול לקבל כולם ראשון אומד
 גמור הוה ואילו ונשמה ומתקלקל
 שאין יכול לקבל פטור אע"פ שלא לקה
 שהרי נמשו באותו אומד וכי אמדוהו
 נמי לשמונה עשרה עד יום פלוני
 וכשהגיע יום פלוני אמדו שיכול לקבל
 ארבעים אין לוקה אלא אומד ראשון
 דאומד גמור היה כך נראה לרבי.

הגהות הגר"א

[א] כהכ"ה ויחמיהם א
 ט' עד לתלת המקרא
 וי"ן וכן למה כהכ"ה
 וי"ן רש"י ובהג"ה א"ת
 פ"ס מ"ו: